

KONTAKT NA ODESILATELE:

(Vyplňte i v případě, že jste podepsali petici.)

jméno

adresa

telefon

e-mail

ARNIKA UVÍTÁ VAŠI POMOC A PODPORU!

Chci se osobně zapojit:

- chci Arniku finančně podpořit, zašlete mi více informací
- chci Arnice pomáhat jako dobrovolník
- chci se účastnit akcí, které Arnika pořádá
- chci dostávat aktuální zprávy Arniky e-mailem

NAPIŠTE VLÁDĚ, ŽE O SVÁ PRÁVA STOJÍTE!

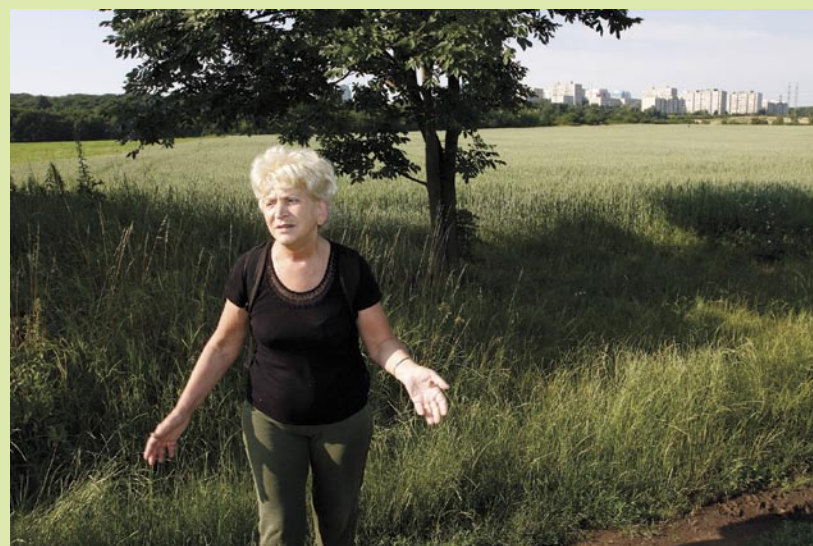
Praha: největší staveniště Evropy?

V roce 2009 zveřejnil pražský magistrát koncept nového územního plánu. Lidé měli k nastudování stovek stran pouhý měsíc času v době adventu. Přesto vzniklo více než 30 občanských iniciativ a 18 tisíc lidí podalo námítky. Současně začal magistrát projednávat přes 300 změn starého územního plánu. Zhruba polovina z nich by umožnila developerům stavět v zeleni a pozemkoví spekulanti by mohli vydělat desítky miliard. I když dosud není jasné, jaká budoucnost Prahu čeká, stále více lidí požaduje, aby územní plán zajistil podmínky pro kvalitní život.

Na jednom z happeningů čistili kominíci symbolické ucho pražského magistrátu. Lidé žádali politiky, aby naslouchali jejich názorům.

Foto: Jan Losenický / Arnika

Požďátky: plán zastavil skládku

V roce 1996 došlo na skládce nebezpečných odpadů v Pozďátkách na Třebíčsku k vážné havárii – do potoka Markovky unikla kyselina sírová a těžké kovy. Majitel zkrachoval. V roce 2002 koupila skládku italská firma ICKM a chtěla povolit pokračování provozu. Nabídla za to vyčistit zamořené prostředí. Obyvatelé ale s dalším navážením jedů nesouhlasili. Zastupitelé obce proto schválili nový územní plán, který počítal na místě skládky s výsadbou stromů. ICKM tak nemohla pokračovat ve skládkování, ačkoliv investovala desítky milionů do nákupu pozemků.

Ze skládky unikaly jedy až do roku 2008. Kauza dospěla tak daleko, že se na havárii přijel podívat tehdejší premiér Topolánek. Stát pak skládku odkoupil a zajistil její likvidaci.

Foto: MF Dnes

Trojmezí zůstane zelené

V roce 2009 se na veřejnost dostala mapa ukazující, jak si developři představují budoucnost lokality zvané Trojmezí v Praze. Dnes přírodní oblast s meandry Botiče, sadem, loukami a poli mezi paneláky Jižního Města by měly zabrat nové obytné domy. Petici proti devastaci rekreačního zázemí sídlišť podepsalo během jediného týdne 25 tisíc lidí. Nově vzniklá Koalice Trojmezí vstoupila do schvalování změny územního plánu. Žhavé téma donutilo politiky před komunálními volbami slíbit, že Trojmezí zachrání. Magistrát v roce 2011 zástavbu pozemků znemožnil.

Trojmezí je posledním zbytkem přírody mezi hustě zastavěnými sídlišti, kterou využívají k rekreaci desítky tisíc lidí.

Foto: Jan Losenický / Arnika

Sdružení Arnika se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, omezováním znečištění životního prostředí toxickými látkami a podporou účasti veřejnosti v rozhodování o životním prostředí. Posláním Arniky je zlepšení stavu životního prostředí, jeho ochrana před znečišťováním, ochrana a obnova přírodních hodnot na území České republiky, ale i v evropském kontextu.

Centrum pro podporu občanů poskytuje poradenství občanským sdružením a obcím, které přesahuje klasické právní rady. Zásadní rozhodnutí, která ovlivňují kvalitu životního prostředí, mnohdy vznikají za zdmi úřadů a bez vědomí lidí, kterých se rozhodování týká. Pomáháme lidem vyznat se v zákonech. Prosazujeme právo občanů na informace a účast veřejnosti v rozhodování.

Kampaň „**Nenechme se vybagrovat!**“ reaguje na pokus české vlády omezit práva lidí účastnit se rozhodování o životním prostředí. Politikové tvrdí, že připomínky občanů ohrožují konkurenceschopnost ekonomiky. Stát by měl spíše řešit korupci, neschopnost úřadů a pomalost soudů. Naším vzorem mohou být severské země, které mají vysokou úroveň demokracie a zároveň patří k nejbohatším na světě.

Činnost Arniky se neobejde bez finanční podpory lidí, jako jste Vy. Pomozte nám, prosím, pokračovat v aktivitách na ochranu životního prostředí. Číslo účtu Arniky je: **290 011 7959 / 2010**. Podpořte naši práci například 365 korunami, tedy symbolickou korunou denně. Děkujeme Vám za jakýkoli příspěvek.

Arnika – Centrum pro podporu občanů
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
telefon + fax: 222 781 471, e-mail: cepo@arnika.org, http://arnika.org

Vydání tohoto letáku podpořila Nadace Partnerství a Nadace Open Society Fund Praha v rámci grantové výzvy „Zapojení občanské společnosti do zlepšování politické kultury v ČR z programu „Posilování role práva“. Dárci neodpovídají za obsah tiskovin.

Územní plán bude tvůj pán!

Zajímejte se o budoucnost dřív, než bude pozdě.

Arnika
Chlumova 17
Praha 3
130 00

– poštovné hraří adresát.

Odpovědní zářilka

Jaká bude Vaše obec?

Z parčíku z ničeho nic vzniknou stavební parcely... Malá výrobna se rozrůstá a obtěžuje desítky lidí... Z hřiště je najednou parkoviště... Zdá se Vám to povědomé? Připadá Vám to absurdní? Chcete-li ovlivnit rozhodování o tom, jaká bude Vaše obec či město, zúčastněte se schvalování územního plánu. I Váš hlas je důležitý pro budoucnost míst, která máte rádi.

Pro rozvoj měst a obcí je klíčovým dokumentem „územní plán“. Má podobu velké mapy, kde jsou barevně odlišena území s různou funkcí – obytné čtvrtě, zóny pro průmysl, silnice, nákupní centra, parky a zelené plochy... Vymezuje také „veřejně prospěšné stavby“, které umožňují vyvlastňování.

Územní plán platí zpravidla 10 let, takže spíše než o popis současného stavu jde o mapu budoucí podoby sídel a krajiny. Podle nového stavebního zákona musí všechny obce a města schválit do roku 2015 nové územní plány podle nových pravidel. Jejich příprava probíhá právě nyní.

K územnímu plánu mohou podávat připomínky občané a ovlivnit tak jeho konečnou podobu. Po schválení je obtížné odvrátit vyrůstání budov na plochách, které územní plán určil k zastavění.

Ve Vídni se staví mnohem více než v Praze. Odvážné stavby však navrhuji světoví architekti a magistrát vede otevřenou debatu s občany.

Foto: Jan Losenický, Arnika

Jaké jsou typy územních plánů?

Politika územního rozvoje (PÚR)

= celostátní územní plán / schvaluje vláda
vymezuje dopravní a strategické stavby a chráněnou přírodu

Zásady územního rozvoje (ZÚR)

= územní plán kraje / schvaluje krajské zastupitelstvo
vymezuje dopravní a strategické stavby pro území kraje

Územní plán obce či města (ÚP)

schvaluje zastupitelstvo obce
podrobně řeší využití jednotlivých pozemků

Regulační plán (není povinný)

schvaluje zastupitelstvo obce či města
řeší detaily zástavby konkrétní čtvrti nebo památkové zóny

Všechny typy územních plánů musí být v souladu. Znamená to, že pokud Politika územního rozvoje ČR například zakreslí dálnici nebo průmyslovou zónu, musí se tato stavba objevit i v zásadách územního rozvoje kraje a územním plánu obcí.

Jak probíhá příprava?

Územní plán připravuje odbor městského nebo krajského úřadu a schvaluje příslušné zastupitelstvo. Příprava probíhá ve dvou fázích (u územního plánu obce může zastupitelstvo rozhodnout o zpracování konceptu). O všech fázích rozhoduje zastupitelstvo, ke každé z nich mohou podávat připomínky občané, další obce a různé instituce (hygienik, odbory ochrany životního prostředí apod.). Minimální doba pro schválení územního plánu je půl roku.

Zadání

- o pořízení rozhodne zastupitelstvo
- zpracuje odbor úřadu
- občané mohou podat připomínky
- připomínky podají státní orgány

Koncept

- na základě zadání zpracuje úřad
- může obsahovat více variant řešení
- posoudí se vliv na životní prostředí
- občané mohou podat připomínky
- připomínky podají státní orgány
- proběhne veřejné projednání
- schvaluje zastupitelstvo

Návrh

- obsahuje jednu zvolenou variantu
- občané mohou podat připomínky
- připomínky podají státní orgány
- proběhne veřejné projednání
- schvaluje zastupitelstvo

Jak se zúčastnit schvalování?

„Námítky“ k územnímu plánu mohou podat pouze vlastníci nemovitostí, které jsou navrženy jako „zastavitelné plochy“ nebo kde se mají stavět veřejně prospěšné stavby. Obce, občané a občanská sdružení mohou vznést jen „připomínky“, jež nemají takovou váhu.

Shodne-li se alespoň 200 občanů obce (500 občanů kraje u „zásad územního rozvoje“), mohou jmenovat „zástupce veřejnosti“, který je poté oprávněn podávat „námítky“. Důležité je podávání písemných připomínek ve všech fázích a aktivní účast na veřejných projednáních.

Je územní plán závazný?

Územním plánem se musí řídit stavební úřady obcí při vydávání územních rozhodnutí a stavebních povolení pro konkrétní stavby. Úřady nemohou vydat povolení pro stavbu nebo činnost, která je v rozporu s územním plánem (např. výstavbu domů v parku). Výstavbě na pozemcích určených k zástavbě je však prakticky nemožné zabránit.

Každé čtyři roky musí město či obec vyhodnotit, jak naplňuje územní plán, a podle potřeby zajistit jeho aktualizaci. O všech změnách územního plánu rozhoduje zastupitelstvo a projednávání s veřejností probíhá obdobně jako u přijímání nového územního plánu. Změny územních plánů jsou často vyvolány zájmy investorů a developerů a je třeba je sledovat.

Kde zjistit informace?

Územní plán obce musí být veřejně přístupný na obecním úřadě. „Zásady územního rozvoje“ pro určitý kraj musí být dostupné na příslušném krajském úřadě (zpravidla odboru územního rozvoje). Krajské úřady shromažďují také „regulační plány“. Řada dokumentů je dostupná na internetových stránkách jednotlivých obcí a krajů.

Podrobná pravidla územního plánování obsahuje stavební zákon č. 183/2006 Sb. Jeho aktuální verzi najdete na webu: www.portal.gov.cz

Portál ministerstva pro místní rozvoj obsahuje informace o procesu územního plánování, územní plány obcí i zásady rozvoje krajů a také informace o projednávaných změnách: www.portal.uur.cz

Průběh schvalování územního plánu obce

Obec zveřejní „zadání“ územního plánu nebo jeho změn na úřední desce a na internetu. Po dobu 30 dní je k němu možné vznášet připomínky. Státní úřady zasílají svá stanoviska, krajský úřad se vyjadřuje z hlediska vlivů na životní prostředí (tzv. proces SEA probíhá současně s projednáváním územního plánu). Následně obec zveřejní „koncept“ územního plánu. Proběhne veřejné projednání a do 15 dní po něm je možné uplatnit připomínky a námítky. Pak úřad zpracuje „návrh“ územního plánu, projedná jej s dotčenými orgány a sousedními obcemi. Pokud jej schválí krajský úřad, je návrh na 30 dní zveřejněn. Připomínky k návrhu je možné podat nejpozději na dalším veřejném projednání. Podle

Desatero pro účast v rozhodování

1. **Zjistěte, zda Vaše obec a kraj mají územní plán a seznamte se s ním.**
2. **Sledujte úřední desky, aby Vám neunikly projednávané změny.**
3. **Projednává-li úřad změnu územního plánu, zasílejte písemné připomínky.**
4. **Účastněte se aktivně veřejných jednání.**
5. **Zjistěte si stanoviska úřadů – kraje, hygienika, orgánů ochrany přírody.**
6. **Informujte o schvalování územního plánu své sousedy.**
7. **Sledujte jednání zastupitelstva, které územní plán schvaluje.**
8. **Účastněte se i jednání výboru pro územní plánování Vaší obce.**
9. **O případných problémech informujte média.**
10. **Sledujte i další fáze povolování konkrétních projektů a staveb.**

Potřebujete podrobnější info nebo naši pomoc?
Navštivte: www.arnika.org/ucastverejnosti

ZA POSÍLENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI ČESKÝCH OBČANŮ

Vážený pane premiére, vážení páni ministři,
paní senátorky a poslankyně, páni senátoři a poslanci

čistý vzduch a voda, zachování krás české krajiny i kvalitního prostředí měst a obcí pro život jsou přinejmenším stejně důležité, jako ekonomická prosperita. Zásadně nesouhlasíme s tím, aby byly změkčovány zákony na ochranu životního prostředí. Odmítáme také omezování občanských práv účastnit se rozhodovacích procesů; tato práva mají v demokratické společnosti patřit k samozřejmostem. Chystané úpravy zákonů by nepochybně zvýšily zisky průmyslovým podnikům a developerům, ale poškodily by většinu obyvatel České republiky.

V úvahách o „konkurenceschopnosti“ nemůžete brát v úvahu pouze miliardy, které mohou ušetřit podniky v případě, že jim dovolíte přestat brát ohledy na životní prostředí a vyloučíte z rozhodování občany. Znečištěný vzduch, zamořená voda a zničená příroda povedou k nárůstu vážných onemocnění. Náklady na léčení lidí přitom zatím nikdo nespočítal.

Žádáme Vás konkrétně, abyste prosazovali:

- 1) **zachování procesu posuzování vlivů na životní prostředí** (tzv. EIA) jako samostatné procedury v kompetenci orgánů ochrany životního prostředí a rozšíření možnosti občanů žalovat chybné závěry EIA u nezávislého soudu,
- 2) **zachování práva občanů a občanských sdružení účastnit se stavebních řízení** a zahrnutí také obecních samospráv mezi účastníky stavebních řízení,
- 3) **zachování práva občanských sdružení účastnit se správních řízení**, v nichž se jedná o životním prostředí (káčení stromů, otevírání lomů a dolů, nakládání s odpady apod.), zahrnutí také občanů žijících v daném místě a vlastníků dotčených nemovitostí do těchto řízení, a zachování práv občanů a vlastníků nemovitostí v místě velkých dopravních, vodních a energetických staveb.

S pozdravem

podpis
jméno a příjmení
ulice
PSČ, město
e-mail

podpis
jméno a příjmení
ulice
PSČ, město
e-mail

Podpisem vyjadřuji dobrovolný souhlas se zpracováním mých osobních údajů sdružením Arnika (Chlumova 17, Praha 3, IČ. 265 432 81) po dobu neurčitou. Údaje budou použity v souladu se zákonem č. 85/1990 Sb., o právu petičním, a dále pro vnitřní potřebu Arniky za účelem mého dalšího informování. Mám právo přístupu ke svým údajům, právo na opravu či vymazání a další práva stanovená zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

mám zájem o další informace o vývoji situace